Эн хүүхэдэй пролетаарнар, нэгэдэгтэй!

Buriaad-Mongol ҮНЭН

BK(b)P-iin Buriaad-Mongol Obkoomoi ba BMASSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei oorgan.

№ 103 (2743)
1939 onoi
Mai
8
Ponideelsnik

16-daxi zilee garna
ULAAN-YDE goorod
BMASSR

OROOHOTO KYLЬTYYRENYYDEI TARILGA DYYREBE

Tynxen. Aimag dotor oroohoto kylьtyyrenyydei tarilga main 4-de dyyrebe.

Paartiiin aikoomoi sekretaarь SERGEEJEV.

XEREN.

AIMGYISEDKOOM NYX. VIILKOVTO

BKP(b)-ein AIKOOM SERGEEJEVTE

Oroohoto tarilgiiji amzaltataigaar dyyrgehenteitnai daşaramduulan, amarşalnabdi. Xabarai tarilgada tuilahan tyryy huurijaa xydee azaxiin byxii xydelmerinyyd: paar beledxelge, tezeelei baaziiji yrgedxelge ba haizaruulgada bexizyylxe baihandatnai naidanabdi.

BMASSR-ai SNK-ei tyryylegşe S. IVANOOV

BKP(b)-ein OK-ei sekretaarь S. IGNAATЬJEV.

SSSR-ei VERXOOVNO SEVEEDEI PREZIIDIYMEI

YKAAZ

Nyx. V. M. Moolotoviiji, SSSR-ei Gadaada xeregyydei Aradai Komissaaraar tomilxo tuxai

SSSR-ei Aradai Komissaarnarai Soveedei tyryylegşe nyx. Viaçeslaav Mixailoviç Moolotoviiji, SSSR-ei Gadaada Xeregyydei Aradai Komissaarta sovmestiitelьstveer tomilxo.

SSSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei tyryylegşe
M. KALIININ.

SSSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei sekretaarь
A. GOORKIN.

Moskvaa Kreemlь. 1939 onoi main 3.

AGUUJIXE SOVEED ARADAI BOJEVOI AVANPOOST

Manai arad xadaa eeriingee Ulaan Aarmiiji inagladag. Ton jixe, tolotomo inaglalaar inagladag jym. Kapitaliis oronuuddaxi aarmi xadaa aradta ton xarşa baidag. „Manaida tad ondoo, byxii arad ba aarmi bolbol manaida negen byxeii, negen byle bolzo baidag. Manaidaxidai adaliaar, aradai zyghee aarmidaa iime inaglaitai ba anxaraitai xandalga, delxei deere xaanaşji ygei jym.“ (Staalin). Ene inaglalda—ugaa jixe blagodaarnosiь, jyyb gexede, SSSR-ei azalşad xadaa amibejiimnai, miirne azaliimnai, aradhaa urgahan xysen tyges, erximeer xangagdahan ba zebsegzeben xysen xamagaalna geze medene. Manai oron soo arad ba aarmi bolbol taharaşagyi xolboogoor barisaatai ba nege le ideinyydeer, kommuniizmiin ideinyydeer zorigzuulagdanxai baina.

Praazdniguudai ydernyydte, arad xadaa aarmijaa jaagaa xyliyyneer ugtanabi Olomiliioon xynyyd xadaa main 1-de, vojeenne paraaduudiiji bajartaigaar xarahan ba soveed oronoi, iihee zil byride urgaza baigaa vojeenne xyse şadaliiji temdegehen baina. SSSR-ei jixenyyd ooroduudta bolhon vojeenne paraaduudta xojor mianga xadhaa ylyy samolioduud, lontooto taankanuud, xyngen a xynde artilleeri, busad zebgleinyyd xabaadalsaa. Moskada, Ulaan plooşçadь deere, usadşji gooroduudai olon xyntoi yylicenydte ba plooşçadьud deere, arad xadaa manai riaaciiji, şine tiipiin vojeenne rgen samoliooduudiiji bajasan rahan baina. Tradiiciingaa jor, aarmi ba aradai taharşai jediinstviiji simvoliziirovel, Ulaan Aarmi ba Uhan-Seei flood bolbol, „aguujixe veed araduud geze nerlegdeg, manai ilagdaşagyi aarin gansa le tyryy otriaadanь, npoostnuudanь myn. Iime mi baigaa, bainaşji, mynxe ilagdaşagyi baixa“. (Voroov) geze xaruulza, vojeenne aaduudiiji udaaluulan, azalai demonstraacanuud bolhon ina.

Xydelmerişen - Tariaaşanai an Aarmiiji aradai zyghee glalda—terenei xysenei, tei ilagdaşagyin istooçnigiinь dag,

„Eeriingee Aarmida aradai glai geeşe jyyn be? Ene xa, tiime aarmi bolbol ton a bexi tiiltei baixa, tiime mi xadaa ilagdaşagyi baixa atai. Bata bexi tiilgyi aarmi eşe jyyn be? Jyynşji bişe. a bexi tiilgyigeer, tiilhee, alşa xynzonhoo demzeltegyier ba haişaalgyigeer, jamarş jiyyd aarminuud, jamarş jixe egte aarminuud handardag ba rog bolşodog baina“ (Staalin).

Armitajaa, aradai jediinstvo bol grazdaanska dainai zilei torşo soo şuhaar bailagdahan ba bexizyylegdeb baina. Arad xadaa Çapaaba Şçoors metiin legendaaroeroinuudiiji urguulhan baiSoveed Sojuuzai myneeş geroinuud—aradai geroid. Moskvaada bolhon padeere, Fryynziin neremzeakadeemiiin tugiiji Soveed uzai Geroinuud Rodiimcev, Levçeenko, Pogoodin gegşed abza jabba: agaarta samoliooduud deere Soveed Sojuuzai Geroinuud, ere, exener xojor—A. Osipeenko, P. Osipeenko, ba myn Seroov, Lakeejev gegşed jabaa. Eeheddiingee gaixamşag gabijaanuudaigaa aldar soloor manai oroniiji xuşahan ede byxii xynyyd xadaa—aradai dundahaa garhan geroinuud. Xeregtei boloo haanь, arad bolbol iime geroinuudiiji too tomşogyi oloor debzyylen xaruulxa.

„Manai arad bolbol eeriingee sydьbaagai tylee amagalan baina. Tere xadaa, manai miirne azaliiji Ulaan Aarmi ba Uhan-Seregei Flood xamagaalnad geze, medene.

Manai arad bolbol miiriiji duralna, terenei aşiiji segnene ba byxii delxei deere miirei tylee temesene. Zygeer, tere bolbol dailaidazaşji şadaxa jym. Myn dailaidaza şadaxahaa gadna, dailaidaxa durataiş baidag. Tiin, xerbee xezee-negete buzar galzuu agreessornyyd bolbol buu zebseg barixiiji soveed aradta baadxaa xadanь, arad bolbol eeriingee daisadiiji 17 zilei saadtee jamar ermelzelgeer ba şadabaritaigaar soxioo hem, mynee eeriingee şine socialiis azabaidaliiji jamaraar baiguulnab, tiimei ermelzelgeer, şadabaritaigaar soxiidoxo; xysed ba esesei ilalta xyrter buu zebsegee orxixogyi baina“ (Voroşiilov).

Delxein bymbersegei eldeb çaastьnuudta xojordoxi imperialiis dainai galta oxinuud sorobxilno. Faşiizmaar yysxegdeze baigaa dain bolbol byxii delxei deere taraxiin, şinenyyd xeden zuugaad milliioon azalşadiiji eeriingee dolgindo oruulxiin ajuul bii bolgono. Miirte duratai eeriingee poliitikede, ba eeriingee ilagdaşagyi xysende tyşeglehen, gansaxan le manai arad bolbol jireedyinxiiji hanaa zoborigyigeer xarana„... zerlig muuxai ba şantaziirovalagşa agreeside esergyysyylen tabigdahan, **gansa le bodoto xysen** bolbol delxein xojordoxi dainai saaşadaa delgerelgede, gynzegiirelgede ba terenei handargaxii jabuulganuudta esergyy bodoto zebsegenь bolzo şadaxa baina“ (Voroşiilov).

Avantiuriizmiin dyyx bolbol soveed aradta ton xarşa baina. Bidener dainiiji bişe, xarin miiriiji xysenebdi. Gebes, soveed arad xadaa miirei tylee temesexe zuuraa, dainda belen baina. Zygeer le, daisan bolbol socialiizmiin oronoi xilenyydiiji ebdexee hedee haa, jamarşji çaasta, metaalliin voroşiilovsko kilograammanuudai tuilai jixe xysiiji, bejeeree yzexe.

Ulaan Aarmi xadaa, dainai yjede, terenei bojovoi xeregyydenь olomiliioon soveed patrioouduudaar, byxii aradaar demzegdexe baihiinь medene. Ulaan Aarmi ba manai aguujixe arad bolbol manai sviaşçeenne xiliiji ebdegşe byxeniiji ygeixexe, xyntyreltenei tyryy otriaad — SSSR-te dobtolxiiji hedegşe byxeniiji ygeixexe, jediine xysen myn bolno. (Main 4-nei „Praavdiin“ tyryy bişeghee).

Ertiin ba oroin tarilganuudiiji bolzor soonь, erxim şanartaigaar yngergexeer, Irkyytske ba Çitiinske ooblastьnuudtai sorevnovaanida tyryy huuri ezelje!

Agrotexniiçeske ynder xemzeede yngergegdee

Priigorodno raioonoi, Ivolgiin somonoi „Gegeerei“ kolxooz bolbol xabarai ertiin tarilgiiji raioon dotoroo tyryyn, apreeliiin 28-da dyyrgehen baina. Eneeneigee tylee raisoveedei ba BKP(b)-ein aikoomoi damzuulgiin Ulaan Tug abba.

Tarilgiin yjede, zarim traktoriistnuud ba kolxoozniguud bolbol staxaanovska azalai erxim zişeenyydiiji xaruulaa. Zişeelxede, Ivolgiin MTS-iin traktoriistka nyxer Nimaajeva Cende gegşe ydertee 11 gektaar xaxalxiin orondo, sag yrgelze 26,25 gektaar xaxalza, noormojoo 240 proceent xyrter dyyrgedeg baigaa. Myn, nyxer Nimaajevatai sorevnovaalza jabahan, traktoriistka nyxer Lodoiboolova gegşe 25-26 gektaar xaxalhan baina.

Staxaanovec—kolxooznig nyxer D. Cedeenov xadaa tarilgiin xydelmerinyydte jabaxadaa, noormojoo sag yrgelze 180—190 proceent dyyrgedeg baigaa.

Ene zilei xabarai tarilganь yngeregşe zilnyydelxihee nelieed organizoovannoor yngergegdee, kolxoozniguudai dunda agitacioonno-maassova xydelmeri hainaar jabuulagdahan (agitaatoranь Ivolgiin xysed bişe dunda burguuliiin hurgagşa nyxer Ş. Şagdaroon) ba tarilgiin yjede „Staxaanovec“ geze xaniin gazeed 7 daxin gargagdahan baina.

Tarilgiinь şanar agrotexniiçeske eriitenyydte xysed xariuusana. Gadna, tus kolxooz bolbol tarilgiin talaar geegdengi jabahan, „Komiteern“ kolxoozdo tuhalamza yzyylse baina.

C. Oçiirov.

Traaktornuudanь ton muugaar xydelmerilne

Xabarai tarilgada, Xoriiin aimagai, Çisaaniin MTS-iin traaktornuudai 50 proceentnşji xysed xydelmerilnegyi. Ton olon traaktornuudanь muugaar remoontologdohon ba zapasnoi çaastьnuudai dutamag baihan deerehee, oroidooşji xereglegdenegyi. Zişeelxede, Çisaaniin selьsoveedei, „Ulaan Bulag“ kolxoozdo №21 ba №18 traaktornuud xadaa, negeneinь motooroi normaalьna bişeer xydelhen ba nygeediinь radiaatorai uhajaa barixaa bolihonhoo xydelmerilengyi baina. Myn, ene kolxoozdo nege „ÇTZ“ traaktor bii aad, xydelmerilnegyi. Hajaxan, MTS-iin mexaanig Saavenkov gegşe nyydei masterskoitojoo jireed, jamarşji xemzee abangyigeer, „xamaagyi, jabaxa“ geed, busaşahan baixa jym.

Deede - Xudanai somonoi, Kiirovei neremzete kolxoozdo №12 kolioosno traaktor xadaa remoontologdoogyi deerehee, miin baina. Çisaaniin selьsoveedei „Kominteern“ kolxoozdo xydelmerilxe johotoi 2 traaktorhaa negeniinь xydelmerilne. Baha, Leeninei neremzete, Kaganooviçiin neremzete, „Ulaan Tariaaşan“ kolxoozuudta tarilga xexejee oşohon traaktornuudanь barandaa xydelmerilnegyi.

Zarim traktoriistnuud xadaa traaktornuudtaa boloşogyi muugaar xandaza, stroihoo gargana. Zişeelxede, traktoriist Balduujev bolbol traaktoraigaa pitaatelьna şyrebiiji ebdezerxihen ba busad traaktornuudai podşiipniguudanь kailahan, sveeçkenyyden ebderhen baina.

Traaktornuudiiji remoontiolgiin yjede, mexaaniguud-remoontniguud bolbol xydelmeridee xaişa xeregeer, xariuusalgagyigeer xandahan baina.

Iime baidai bolbol tarilgiin bolzoriiji udaaruulza, gazarai şiig noitiiji xataaza baina. Uşar iimehee, MTS-iin xytelberilegşed, mexaaniguud xadaa eehediingee xydelmeride erid xubilaltanuudiiji gargaxa ujalgatai.

BUXAAJEV.

ZAKAAMINAI AIMAG OROOHOTO KYLЬTYYRENYYDEIGEE TARILGIIJI DYYRGEBE

Zakaaminai aimag bolbol oroohoto kylьtyyrenyydeigee tarilgiiji main 5-da dyyrgehen baina. Tiigeed, tus aimagai kolxoozuud bolbol paar xaxalalgiingaa xydelmeriiiji exiiee.

Siloos daraxiin ba yrehe abxiin tula naran sesegiiji tarilga

Siloos daraxiin tula nogoon maassanuudiiji jixeer ygedeg ba xooldo xereglegdeze bolxo naran sesegyydei soortnuudii tarigdadag baina. Naran sesegei tarilgiiji feermiin dergedexi sevooboroodto jabuulxa xeregtei. Jyyb gexede, nogoon maassiiji polevoi sevooboroodoi uçaastkanuudhaa siloosno barilganuudta, malnuudai bairada zeeze asaralga bolbol jixe xydelmeritei baidag

Naran seseg xadaa gazarai jamarşji xyrehenyydte taaraza urgadag. Xerbee, agroteexnikiiji zybeer xeregleed baigaa haa, ton hainaar urgadag, ba aşagtai baidag jym. Eneeniiji tarixa gazarai xyrehen xadaa zeelexen, gynzegii xaxalagdanxai ba hainaar ydobriaalagdahan baixa johotoi.

Naran sesegiiji tarixa ziaabь xadaa xabar erte bornoilogdohon ba kylьtivaacalagdahan baixa. Niagta xatuu bolhon gazariiji daxin xaxalxa şuxala.

Niutagai ba mineraalьna ydobreeninyyd bolbol naran sesegei urgasiiji nelieed deeşelyyldeg baina. Tiime deerehee, eldeb ydobreeninyydiiji, namarhaa exileed, pooli deeree sugluulza baixada hain baidag. Xabar bolxoloor, tedeniiji kylьtivaacada oroxohoonь urda, taraaxa xeregtei. Xabar gargagdaza taraagdaxa argal xadaa xoxirtohon baixa johotoi. Nege gektaar deere 5-6 ceentner ynehen, 3—3,5 ceentner syperfosfaad, 75—1,25 ceentner kaliiine dabahan ba 2 ceentner ammooniiin sylьfaad taraagdaxa johotoi baina.

Naran sesegiiji tarilga bolbol şiniiciin ba jaariciin kylьtyyrenyydiiji tarilgatai xamta jabuulagdaxa johotoi. Iime deerehee, zarim niutaguudta eneeniiji tarilga exileed baina.

Naran sesegei yrehiiji 6-8 santimeetr doro tarixa xeregtei. Gadna, gan gasuur boldog raioonuudta 8-10 sm. doro tarixa. Yrehe abxiin tula kondicioonno yrehiiji tarilgiin noormo bolbol nege gektaarta 14-hee 18 kilograamm xyrter togtoogdonxoi. Mexaniziirovanna proriivke xelgede (tarilga) gektaar byride 20-hoo 24 kilograamm xyrter tarixa.

Naran sesegei tarilga xadaa yrgen riaadaar jabuulagdaxa johotoi. Terenei riaaduudanь xyndelengeeree adali ba ton sexexen baixa uşartai. Eneeniiji tarilga bolbol „Rostselьmaaş“ gy, ali „Kraasna zvezdaa“ maarkiin traaktorna seejalkenyydeer jabuulagdaxa johotoi. „Rosselьmaaş“ seejalkeer tarilgada, riaad xooron diinь zabhar 61,2 sm., „Kraasna zvezdaa“ seejalxeer—65 sm. baixa ba xarin, stekovoi riaad xoorondiinь zabhar 75 sm. baixa johotoi.

Agregaadiiji tusxai temdegeer exilen jabuulxa xeregtei. Saaşadaa, tereniiji temdegeigee myreer jabuulxa. Naran sesegiiji tarilgada xydelmerilze baihan kolxoozniguud bolbol tariza jabahan seejalkiingee apparaadiiji hainaar xaruuhalza jabaxa johotoi.

BMASSR-ei Narkomzeemei agronoom BITAAJEV.

SOVEED SOJUUZ DOTOR

Zaarabotna xylehiiji barihanai tylee xatuu xariuusalgada xabaaduulba

„Seeverolees“ treestiin № 34 zavoodoi xydelmerişedte ba slyyzeşçenerte zaarobotna xylehiinь ygelgiiji sistematiiçeska baridag baihanaigaa tylee, zavoodoi direektor Bekeetov ba glaavna byxgaalter Motooxov gegşed, SSSR-ei prokyratuuraar ygoloovno xariuusalgada xabaaduulagdaba.

Bekeetov ba Motooxov gegşedeer finaansova discipliiniiji bydyyligeer xazairuulhan faaktnuudanь myrdelgeer todoruulagdaba. Zavood deerenь, rasceenke ba zaarabotna xylehiiji zakoonno bişe deeşelyylegdededeg, sveerxyrooçno maassova xydelmerinyyd sistematiiçeska praktikovaalagdadag baigaa.

Ene zilei apreeliiin 10-da, Bekeetov ba Motooxov gegşediiji zemelelgiin xeregenь, Arxaangelьska ooblastiiin, Oneezske raioonoi aradai syydeer xaragdaba.

Bekeetov bolbol xojor zilde erxe syleegee xahagdaxaar, Motooxov—zil xaxad soo erxe syleegee xahagdaxaar şiidxegdebe.

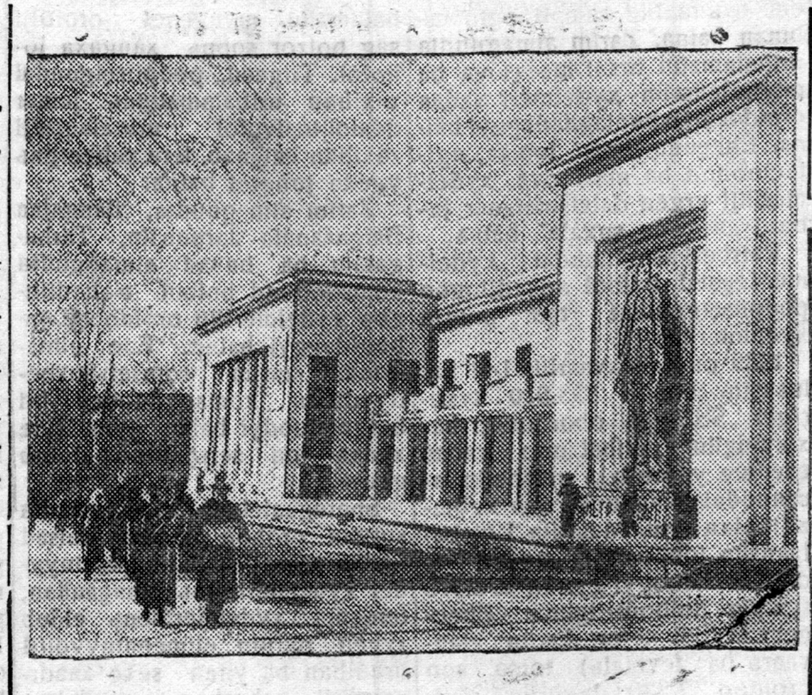

ZURAG DEERE: Xojordoxi tabanzil soo, Alma-Ataa goorodto barigdahan zvykovoi kinoo-teaatr. (TASS-iin fotoxrooniko).

№ 115 zavoodoi xydelmerilegşediiji şagnalga

SSSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei ykaazaar, ynder şanarta şine samoliooduudiiji baiguulgiin xeregte erxim hain gabijaanuudai tylee, № 115 zavoodoi 42 xydelmerilegşed şagnagdaba.

Leeninei oordenoor şagnagdahan xynyydenь: Piontkoovski Y.J. Iiootçig-ispetaatelь, Xroomov V. N.—stoliaar, Dastreboov A. I.—glaavna inzeneer.

Azalai Ulaan Tugai oordenoor—7xyn, „Ulaan Odonoi“ oordenoor—7 xyn, „Xyndiin Temdegei“ oordenoor—10 xyn, „Azalai dooblestiiin tylee“ medaaliaar—8 xyn, „Azalai otiiiçiin tylee“ medaaliaar—7 xyn şagnagdaba.

(TASS)

10 şine teaatrnuud

Ene zilde, hainaar oboruudovalagdahan 10 teatraalьna zdaaninuud eksploataacada tuşaagdaxanь.

Moskvaada, xojor miangan zriitelьnyydte xaraalagdahan, SSSR-ei gyrenei myzekaalьna kollektiivyydei konceertne zaalai barilganь dyyrexenь. Bagaşuudai centraalьna teaatrai şataşahan pomeşçeeninь daxin hergeegdeze baina. Arxitektuuriin, naha barahan akadeemig Tamaniaanai proeektiin johoor baiguulagdahan, Erivaandaxi ooperiin da valeetiin teaatr bolbol arxitektuurna originaalьna oformleenieeree onsoron xaragdana. Smoleensk, Ivaanovo, Staalino, Kiirov gooroduudta teaatrnuudai barilganь dyyreze baina. Ciirkiin jixe zdaani Tbilisiide bodoxonь. Leningraaddaxi ulaan teaatrai zdaani bolbol oiriin sagta eksploataacada tuşaagdaxa baina. Miinskede ooperno teaatrai barilganь dyyrebe.

Xroonika

SSSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiym bolbol nyx. M. M. Litviinoviiji, terenei liiçne guiltaar SSSR-ei Gadaada Xeregyydei Aradai Komissaarai ujalgahaa syleelebe.

Kommuniistnuudiiji xymyyzyylelge—xyndete xereg

„BKP(b)-ein istooriiin xuriaangii kyyrsiin“ garalgatai daşaramduulan, partiiina propagaandiiji zybeer emxidxexe tuxai“ BKP(b)-ein CK-gei istoriiçeska togtool ba propagaandiin xydelmeriiiji ynder deede xemzeede tabixiin tuxai nyxer Staalinai xeden olon zaabarinuud bolbol Marksiizm-Leniniizmiiji şudalalgiiji xangaxiin tyleө, xydelmeridee erid xubilalta xexiiji byxii partiiina organizaaciiji ujalgalna.

Gebeşji, paartiiin Xoriiin aikoom, terenei sekretaarь nyx. Demeentьjev bolbol mynee xyrter zoxixo viivod xezė propagaandiin xydelmeriiiji ynder deede xemzeede tabiza şadaagyi, baina.

Nelieed olon partoorgnuud xadaa „kontroolь baiguulza bolxogyi jym“ geze, kommuniistnuudaingaa jamaraarşji huralsaza baihiijinь medexegyi baixa jym.

Anaagai selьsoveedei dergedexi partiiina exin organizaaciin kommuniistnuud nyxed Ciibikov M., Bydazaapov Ceren ba busad mynee xyrter, paartiiin istooriiji şudalalgada exileedyi baina.

Yzeg bişeg baga medexe kommuniistnuud bolbol BKP (b)-ein aikoomoi anxaralaa bagaar tabidag deereheenь polit. huralsaliiji exileedyi geegdeheer baina. Zişeelxede, paartiiin aikoomoi dergedexi partiiina exin organizaaciin çleengyyd nyxed Cereenov Lodoi, Badmaajeva C., Şimşikoova B. ba busad yzeg bişeg baga medexe deerehee, poliithuralsalda xabaadaagyi baina.

Partkabineedei dergede, bolьşeviizmiin istoriiji doodo zvenoogoor şudalxa kryzoog organizovaalagdaza, terenei propagandiistanь nyxer Boriisov M. batalagdahan baibaş, kryzoogoigoo zaniaatiiji sag yrgelze tahalduuldag ba zaniaatijaa ton xangaltagyigeer yngergedeg baina. Tus kryzoog bolbol „BKP(b)-ein istooriiin Xuriaangii Kyyrsiin“ gurbadaxi glavaaji dyyrgehen aad, mynee şineer exilxeer baina.

Iimehee, paartiiin Xoriiin aikoom bolbol BKP(b)-ein CK-gei istoriiçeska togtooltoi taaralduulan, partiiina propagaandiiji zybeer emxidxexe ujalgatai ba dutuunuudaa sag darii likvidiirovelze, kommuniistnuudai teoretiiçeske geegdeliiji likvidaacalxiin tula, xydelmeridee erid xubilalta xexe johotoi geze hanagdana.

D. Dugaroon.

ZURAG DEERE: Selengiin aimagai, Teelьmanei neremzete koixoozoi morişon nyx. Daşinimaajev, BXAV-iin kandidaad. (Mixailovai foto).

Antireligioozno xydelmeriiiji haizaruulxa xeregtei

Hajaxan, Muxar-Şiberei aimagai ceentr deere burxangyişyydei konfereence bolzo, SVB-ein, aimagai soveedei tyryylegşe nyxer Gorloçoov bolbol otçootno yje soo jabuulhan antireligioozno xydelmeriiingee tuxai doklaad xebe.

Nyxer Gorloçoov xadaa aimag dotoromnai 924 çleentei 36 jaçeika bii jym geed, tede jaçeikanuudta jamar xydelmerinyydei jabuulagdaza baihan tuxai konkreetne zişee xaruulaagyi. Teed, abza xelehen jaçeikiin ba çleeneinь too, 1937 on soo abtahan medee baihaniinь eliree. Iime faakt xadaa aimagai SVB-ein jamarş xydelmeri jabuulaagyi baihiinь ton todoor gerşelne. Revizioonno komiissanşji xydelmeriloogyi deerehee, soveedei myngeneinь oroşo garaşa xojor balartaşohon baina.

Konfereencede yge xelegşed nyxed Razekoov, Antoonov ba busad bolbol „antireligioozno xydelmeriiin ton xangaltagyigeer jabuulagdahanai rezylьtaadta, aimag dotor lama ba poobuudai xoroto jabuulgiin ylegdelnyyd yşee halaagyi. Mynee zilde, paaska geze şazanai yderte, zarim xynyyd „praazdnovalaa“ geeşebdi geze arxidahan faaktnuud baigaa“ gexe zergeer kritikovaalan xelebed.

Myn, SVB-ein Oblostnoi soveedei zyghee jamarş tuhalamza ygeegyi gelsehen baina.

Konfereence bolbol SVB-ein, aimagai soveedei xydelmeriiiji xangaltagyide toolozo, tus soveedte şine xytelberilegşediiji niuusa golosovaaniaar hungaba.

N. B. CEREENOVA.

Kokkinaaki ba Gordijeenkiin niidelge tuxai xiliiin saanaxi xeblel bişene

AANGLI

Kokkinaaki ba Gordijeenkiin geroiiçeska niidelge bolbol Aanglidaxi byxeniitiin anxaraliiji xanduulba. Byxii gazeedyyd xadaa niidelgiin todorxoi zyilnyydiijinь xeblehen baina. Muu pogoodiin ysloovinuud soo niidelgiin gaixamşag skoorostь ba „Moskvaa“ samoliood deere baiguulagdahan soveed motoornuudai ba byxii apparatuuriin hain xydelmerinь temdeglegdebe.

FRAANCA

Kokkinaakiin samolioodoi reis bolbol erxim hain tuilalta geeşe geze xede xeden gazeedyyd zaan xelene.

„Kokkinaaki ba Gordijeenko gegşed şine zamiiji şileze, rekoordno sagiiji tuilaza, Moskvaa—Kanaada marşruudaar barisaaji baiguulba“ geze „Figaaro“ gazeed bişene.

Niidelge xadaa Myliihete okeaanai xilede, jixe ynderte yngergegdebe geze temdeglexe zuuraa, „Epook“ gazeedei zaaxanь: „Soveed lioodçiguud bolbol niidelgiin berxeşeeltei ysloovinuudta şadamaraar zoxildozo, hain şadaba. Tereegeeree, tedener xadaa stratosfeerne niidelgenyydte xabaadaxa zarim probleemenyydiiji şiidxehen baina“.

„Ep Nyveelь“ gazeed xadaa „Erelxeg Kokkinaaki Miskooy aral deere buuba“ gehen zagoloovka doro, Kokkinaakiin samolioodoi buuhanainь tuxai medeeseliiji damzuulan xelene.

FINLIAANDI

Finliaandska xeblei bolbol niidelgede ton jixe honirxoltoigoor xandaba. „Iitaa sanomaat“ gazeed xadaa Kokkinaakiin fotosniimkiiji ba niidelgiinь kaartiiji xaruulza, apreeliiin 28-nei ygleegyyr Xelьsiinkidexi aerodroom deere, „Moskvaa“ samolioodoi motooroinь şuujaxa duuldabaşji, paasmurna pogoodiin baihan deereheenь samolioodiijinь xaraza şadagdabagyi geze medeesebe. Samoliood bolbol Tyrkyy (Aboo) deegyyr 5 miangan meetr bagtai ynderte jixe skoorostitoigoor niidehen baina.

ŞVEECI

Byxii gazeedyyd xadaa Kokkinaaki ba Gordijeenkiin niidelge tuxai medeesexe zuuraa, mynee xyrter, eneendel adli niidelge boloogyi ba „muu pogoodiin baibaşji, rekoord tabigdaba“ geze temdeglene.

Olon gazeedyyd bolbol Kokkinaakiin biograafiiiji bişeze gargaba.

Kokkinaakiin portreediiji xaruulxa zuuraa, „Dageens Niyxeteer“ gazeediin bişexenь: „Kokkinaakiin otvaaga xadaa tereende geroin ba SSSR-ei zorimgoi lioodçig-ispetaateliiin neriiji baiguulba“.

ZURAG DEERE: Xitadai aarmiiin çaastьnuudai negeneinь komandiir xadaa japoonsko tyrimxeilegşedei seregyydei jabadaliiji xaraza baina.

(TASS-iin fotoxrooniko.)

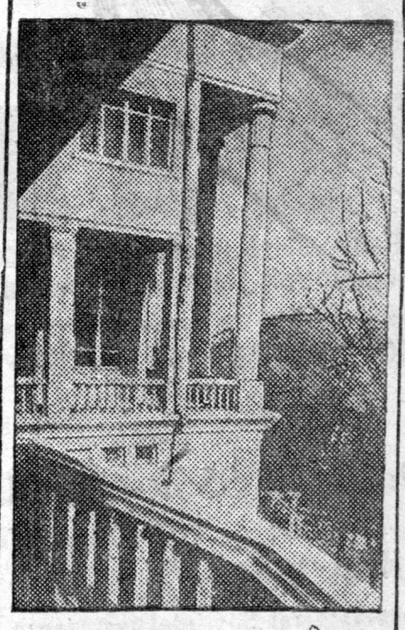

ZURAG DEERE: PSBCS-ei Kislovoodskodoxi kliniiçeske sanatooriiin şineer barigdahan griaazoleçeebniciin gol fasaadai detaalь.

(TASS-iin fotoxrooniko).

Комсомолой зэргэдэ орожо байна

Зэдын аймагай, Дэрэстэйн хvсед бэшэ дунда hургуулиин дэргэдэхи комсомольско эхин организаци болбол hvvлэй уедэ, эрхим hурагшадые Ленинскэ-Сталинска комсомолой зэргэдэ олоор оруулhан байна.

Тус организаци хадаа hуралсалай жэлэй эхилhэнhээ хойшо 53 hурагшадые комсомолдо абаа. Мvн, комителэйнь секретарь нvхэр Галсанов гэгшэ эдэ шэнэ орогшодые ба орохоёо бэлэдхэжэ байгшадые комсомольско уставтай танилсуулжа байна.

С. Д. Ульзытуев.

„Историдо личностиин роль“ тухай лекци

Петропавловка. (Манай собкорр hоо). Наяхан Зэдын аймагай центр дээрэхи социалистическэ кvльтvvрын байшан соо ВКП(б)-эйн историие vзэжэ байгшадта туhалха „историдо личностиин роль“ тухай лекциие ВКП(б)-эйн обкомой лектор нvхэр Шулукшинов хэhэн байна.

Энэ лекцидэ партиин членгvvд, кандидадууд, комсомольсуд ба интеллигентэнvvд хамтадаа 100 гаран хvнvvд сугларaа. Сугларагшад хадаа тон олон асуудалнуудые асуужа, лекторhоо тодорхой хариуунуудые абаа. Сугларагшад болбол тус лекцые ехэ hонирхожо, хойногшодоо энэ мvтеер лекцинvvдые ходол vнгэргэжэ байхые хvсэhэн байна.

Ц. Жимбеев.

Oboroonno xydelmeriiiji tuşaa BKP(b)-ein XVIII sjeezdiin togtoomoo nuudiiji bejelyylje

Osoaviaxiimai exin organizaaciin xydelmeri

Selengiin modonoi zavoodi dergedexi osoaviaxiimai exin organizaaca bolbol oboroonno xydelmeride hainaar beledxe baina. Ene organizaaciin çleengyyd bygede znaçkiistnuud hi lonxoi. Tiigeed osoaviaxiimai organizaaca bolbol agaar trevoogo xodo yngergedeg bi na.

Exin organizaacadanь ba zavoodainь byxii kollektiiv xadi paartiiin XVIII istoriiçeska sjeezdiin materiaalnuudi yzehen baixa ba eneenei hyleer, byxii kollektiiviinь xadi oboroonno xydelmeride yşee aktiivnaar orolsoo.

Osoaviaxiimainь exin organizaaca bolbol main negenee agaarai-ximiiçeske trevoogo organizovaalza, Kabaanskiin mag dotorxi osoaviaxiimai byxii exin organizaacanuudi oboroonno xydelmeriiin talaa socialiis sorevnovaanida uriha baina.

G. S.

Main 1-de beleg bolgon...

Priigorodno raiioonoi, № 2 Ivolgiin xysed bişe dunda hurguuli bolbol main negende bleg bolgon oboroonno znaçooguudta noormonuudiiji ygexi tyleө, sorevnovaani yngergehen baigaa. Ene sorevnovaniiin rezylьtaadta 38 xyn GSO, 17 xyn PVXO, 12 xyn BGTO, 5 xyn GTO-goi 1-dexi stypenide ba 14 xyn JVS g. m. noormonuudiiji ygeze, zarim huragşadiinь oboroonno 4 znaçooguudta noormonuudiiji ygehen baina.

Ene sorevnovaaniiji yngergexe jabadaliiji tus hurguuli dergedexi komsomoolьsko komiteedei sekretaarь nyxer Anjaajev gegşe hainaar xytelberilehen baina.

Şagdaroon.

Znaçkiistnuud oloşorzo baina

M.-Şiberei aimagai, Cuulgii xysed bişe dunda hurguuliiin dergedexi oboroonno kryzoogoon hainaar xydelmerilne. Ene hurguuliiin dergedexi oboroonno exin organizaacanuudain çleengyydei too oloşorxoto xamta, oboroonno znaçkiistnuud olon bolzo baina.

Paartiiin XVIII-daxi sjeezdi beleg bolgon oboroonno kryzoguudiinь xadaa JVS, PVXO, GSO, BGTO g. m. oboroonno znaçooguudta noormonuudiiji 150 xyn ygee. Mynee yjede GTO ba BGTO-goi noormonuudiiji ygelgede yşee beleg xeze baina.

D. Dagbiin.

Sberkaassanuudai xydelmeriiiji haizaruulxa

Gurbadugaar tabanzilei (tyryyşiin zilde gargagdahan) urihalamza bolbol socialiizmiin ilahan manai aguu haixan exe oronoi byxii araduudai dunda, tereşelen, manai Buriaad-Mongol respyyblike dotorşji tuilai tyrgeneer ba amzaltataigaar taraagdahan baigaa.

Manai respyyblikiin azalşad xadaa 18.786 miangan tyxerigei obligaaciiji abxaar bişyylhen baina. Ene too bolbol SSSR-ei oboroonniiji bexizyylgiin obligaaciin taraagdahan syymmeheenь 5 milliioon 60 miangan tyxerigeer deeşee garhan baina.Ene xadaa obligaaca zaxilgada azalşadai ton yrgeneer ba aktiivnaar xandahaniinь xaruulza ygene.

Mynee xadaa byxii finaansovo organizaacanuudai ba sberegaatelьna kaassanuudai urda, urihalamziin podpiisçiguudtai rasçoodiijinь xysed ba zybeer xexe, obligaacanuudiiji podpiisçiguudtanь zybeer taraan ygexe—ton bojevoi zorilgo baina. Eneeniiji organizoovannoor yngergexe johotoi.

Hyylei yjede orohon materiaalnuudhaa medexede, Jaruuniin, Zakaaminai, Selengiin, Bargazanai ba Bauuntiin aimaguudai finaansovo otdeelnyyd, raisberkaassanuud ba Gosbaankiin otdeleeninyyd bolbol zarim yçrezdeeninyydei ba predprijaatinuudai jamar zergeer urihalamziin rasçoodiiji xeze baihiinь şalgaza yzedeggyi, ynendee, ene asuudaliiji samatioogto tabihan baina. Zarim aimaguudta urihalamziin tuxai maassova ba oilguulamziin xydelmeri xadaa oroidooşji jabuulagdadaggyi baina. Eneende eses tabiza, agitacioonno ba maassova xydelmeriiiji yrgen dalaisataigaar jabuulxanь nen şuxala baina.

Raisberkaassanuudai xydelmerilegşed bolbol eehediingee podpiisçiguudtai ton muusa xydelmerilne.

1939 onoi janvaariin 1-ei balaansiin johoor 893.910 tyxerigei „SSSR-ei oboroonniiji bexizyylgiin“ urihalamza xadaa ezedtee ygteedyi, raisberkaassanuudai şkaabuud soo xebteze baixa jym. Maartiin 1-ei balaansiin johoor tere xadaa jixe ondoo boloogyi gy, ali 878.370 tyxerig bolhon baina. Eneegeer bolbol xojor hariin (janvaarь ba fevraalь) torşo soo oroidoo 17.330 tyxerigei obligaaca ezedtenь ygtehen bolno.

Zarim raisberkaassanuud bolbol obligaacanuudiiji ezedtenь taraan ygexiin tula, ene gexe xydelmeriiiji jabuulnagyi. Iimenyyd sberkaassanuudai too soo Bauuntiin, Biçyyrei, Kabaanskiin, Xoito-Baigalai, Selengiin, Tarbagatain ba Tynxenei raisberkaassanuud orono. Ene xadaa udaan tesexiin argagyi baidai geeşe.

Urihalamziin podpiisçiguudtai rasçood xelge xadaa dyyrxejee baina. Iime tula, sbergaatelьna kaassanuud bolbol urihalamziin myngenei oroltiiji sag bolzor soonь xangaxa johotoi. Tiigeed, podpiisçiguudai zaxihan urihalamziijinь jamar dostoijinstvotoi urihalamziiji zaxihan baigaab, tere xebeerenь ygexe johotoi baina.

Zarim aimaguudta, ilangajaa Bargazanai, Jaruuniin, Tarbagatain ba busad aimaguudta komsooduud bolbol eehediingee xydelmeriiiji oroidooşji jabuuldaggyi baina. Ede aimaguudai zarim somselьsoveedyydtenь komsooduudşji bii bolgogdoodyi baixa jym. Ene xadaa ton serьjoozno dutuu geeşe.

Sberegaatelьna kaassanuudta şurgan orohon aradai daisad xadaa sberegaatelьna seetinyydei xydelmeriiijinь unagaahan, tereenei xydelmeridenь eldeb zyhen byriiin elimeentnyydiiji oruulhan ba ynen sexe kaadrnuudiiji xabşahan, xardahan baigaa. Mynee yjede Buriaad-Mongoloi sberegaatelьna sisteeme xadaa aradai daisadaar ygei bolgogdohon sberegaatelьno seetinyydiiji hergeen bodxoozo baina. Yngerhen zilde 21 şine sberkaassanuud neegdehen baigaa. Eneenei olonxinь—19-iinь xydee niutaguudta neegdehen baixa jym. Gansaxan Zagarain aimag dotor 6 şine sberkaassanuud neegdehen baina. Bişeşji aimaguudaar baha nelieed olon neegdehen baina geeşe.

1939 onoi janvaariin negende manai respyyblikiin azalşadai xadagalhan vklaadai yldegeelenь gebel, goorodto 18966 miangan tyxerig, xydeede 5167 miangan tyxerig baihan baina. Ene xadaa manai respyyblikiin azalşadai tuilai jixe sylеete myngen zeeriiinь, gyreneioboroodto jabahiinь xaruulxahaa gadna, myn azalşadai aktiivnostь ba tedeenei şanga şadaltai, xyxiyy sengelig azabaidaliinь xaruulza ygene.

Azalşadai zyghee sberkaassanuudta vklaadiiji oruulxa talaar nelieed olon aimaguud tyryy zergede garanxai. Negedexi kvaartal sooxi pokazaatelьnuudiiji xaruulxada iime baina: Zediin aimag—122,2 proc., Kabaanskiin—115 proc., Bargazanai—113,3 proc., Jaruuniin—111,4 proc., Tynxenei—111,1 proc., Ulaan-Ude goorod—136,7 proc. g. m. bolgoo. Ene talaar respyyblikiin plaan xadaa 119,6 proc. dyyrgegdee. Goorodoixi—149,9 proc., xydee niutaguudaixi—63,7 proc, dyyrgegdehen baina.

Zediin aimagai Doodo-Toriiin ba Borgoin sovxoozoi dergedexi sberkaassanuud bolbol ton muusa xydelmerilned. Raisberkaassainь erxilegşe nyx. Babaajev bolbol tede sberkaassanuudiiji xytelberildeggyi, xarin eeriingee bejiiji abaad huudag baina. Iimenyyd baidal xadaa Xiaagtiin aimagai Kudariiin, Muxar-Şiberei aimagai Cuulgiin sberkaassanuudai xydelmerinyydtenь bii baina. Buriaad-Mongoloi sberkaassiin balaansovo komiissa bolbol Muxar-Şiberei raisberkaassiiji erxilegşe nyx. Semioonov gegşede, Cuulgiin sberkaassiin xydelmeriiiji haizaruulxa tuxai olonto duradxahan baigaa. Nyx. Semioonov bolbol xedente naiduulhan bolboşji, mynee xyrter ene gexe xemzee abaagyi zandaa baina.

16 raisberkaassanuudai 13-niinь Socialiis sorevnovaanida orolsohon baina. Zakaaminai, Xiaagtiin, Tarbagatain raisberkaassanuud bolbol socialiis sorevnovaanida orolsoogyi baina. Zarim raisberkaassanuud bolbol socialiis sorevnovaanida formaalьnaar orolsohon baixa jym. Edeenei toodo Biçyyrei, Selengiin ba Xoriiin raisberkaassanuud exin tyryyn orolsono.

Manai respyyblikiin finaansova xydelmerilegşedei dunda otiliçniguud, udaarniguud nelieed olon bii. Zişeelxede, Bargazanai aimagai Çitkaanska selьsoveedei dergede, finaansova aagentaar xydelmerildeg nyx. Maliigin bolbol finaansovo plaaniiji sag yrgelze dyyrgedeg baina. Myn ene aimagai Karamaduunska somsoveed dotor urihalamziin myngiiji sugluulxa ypolnomooçnuud, nyxed Şalbaanov, Cereenov gegşed tereeniiji bolzorhoonь uridşalan sym sugluulhan baixa jym. Teliaatnikova-Yiriisko sberkaassiin kontrolioor nyx. Tolstiixin gegşe ene xydelmeride 7 zil ylyytei xydelmerileө. Vklaad oruulgiin plaaniiji sag yrgelze ylyylen dyyrgedeg baiçeed, otçoodoo ton hainaar tabidag baina.

Manai finaansovo xydelmerilegşed—tyryyzyyl xadaa Tarbagatain, Zagarain aimaguudaar ton olon. Tereşelen, aimaguudaar tiimenyyd xydelmerilegşed nelieed olon bii. Gebeşji, finaansovo oorganuudai zarim xytelberilegşed bolbol tedenerei xydelmeriiooped ba meetodiiji busad damzuulan ygexiin tula, serьjoozno anxaralaa tabidaggi baixa jym.

BKP(b)-ein XVIII sjeezd bolbol aguu jixe ilaltanuudai itoguudiiji gargahan ba socialiizmhaa kommuniizmda şata dazan orolgiin şine polosaa sa jabuulagdaxa tuilai jixenyy xydelmerinyydei programii zoxioon tabihan baina.

Ene xadaa bide, finaansovo xydelmerilegşedei urda ton xariuusalgatai zorilgiiji tabina. Jyyb gexede, aradai azaxii xysed ba sag soonь finansirovalxiin tula, byxii ba alibyn dotoroigoo resyyrsiiji mobilizovaalxa xeregtei bolno.

Iimehee, finaansovo xydelmerilegşed bolbol Staalinskii Gurbadugaar Tabanzilei neremzete socialiis sorevnovaaniiji yrgeneer delgeryylxe, dutuunuudaa jabuud dundaa usadxaxa g. m. xemzeejabuulgaanuudiiji abxa ujalgatai. Tereenei yndehe huuri deere finaansovo plaanai dyyrgeltiiji sag yrgelze xangaxa johotoi baina bdi.

R. Dmitriijev.

Харюусалгата редактор Р. БИМБАЕВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ. Центросоюзная 19. Телефон редакции: Редактора 3-44. Отв. секретаря — 3-23, сельхоз. отдел — 7-55, Промотдел — 5—07.

NKMP-iintii tipograafi Glavliit 735